

10. SINIF YAZILI SORULARI TÜRKÇE 2. DÖNEM 1. YAZILI ÖRNEK 2

1. Kattı Kemal Paşa'nın ordusu düşmanı uğruna
Pişman etti arasından doğduğuna.
Çevirdi Sakarya, çevirdi suları,
Veryansın etti topçu,
Veryansın etti piyadeler.
Kattı Kemal Paşa'nın ordusu sürüdü gitti,
Yetiştikçe vurdu düşmana.
Hayın düşman sarhoş gibi sallana sallana
On beş günde İzmir'i dar buldu,
Ölen kurtuldu, sağ kalan teslim oldu.

Şiir şeklinde yazılan bu destanı düzyazıya çevirerek destanın olay örgüsünü oluşturunuz.

Kemal Paşa'nın ordusu düşmanı anasından doğduğuna pişman etti. Suları ve Sakaryayı çevirdi. Topçu ve piyadeler veryansın etti. Kemal Paşa'nın ordusu sürdü gitti. Yetiştikçe düşmana vurdu. Hain düşman sarhoş gibi salına salına on beş günde İzmir'i dar buldu. Ölen kurtuldu, sağ kalan da teslim oldu.

2. **Bu dizelerde yer alan örtük anlamın oluşmasına katkıda bulunan ögeler nelerdir? Bir örnek üzerinden yazınız.**

Örtük anlam bir cümlede satır arasında gizlenmiş ikinci anlamdır. Açık olarak söylenmez. İmgeler aracılığı ile aktarılır. Burada "sarhoş gibi sallana sallana" benzetmesiyle örtük anlam oluşturulmuştur. Burada düşmanın dengesini kaybetmiş hâli, imgesel olarak anlatılır. Bu gerçek bir sarhoşluk değil, yenilginin verdiği perişanlıktır.

3. Ay Kağan'ın yüzü gök , ağzı ateş, gözleri elâ, saçları ve kaşları kara perilerden daha güzel bir erkek evladı oldu. Bu çocuk annesinden ilk sütü emdikten sonra konuştu ve çiğ et, çorba ve şarap istedi. Kırk gün sonra büyüdü ve yürüdü. Ayakları öküz ayağı , beli kurt beli, omuzları samur omzu, göğsü ayı göğsü gibiydi. Vücudu baştan aşağı tüylüydü. At sürüleri güder ve avlanırdı. Oğuz'un yaşadığı yerde çok büyük bir orman vardı. Bu ormanda çok büyük ve güçlü bir gergedan yaşıyordu. Bir canavar gibi olan bu gergedan at sürülerini ve insanları yiyordu. Oğuz cesur bir adamdı.

Bu parçada yer alan olağanüstü özellikleri belirleyip yazınız.

Doğan erkek çocuğun ağzının ateşe benzetilmesi, ayaklarının öküz ayağı kadar büyük olması, belinin kurt beli kadar kalın olması, omuzlarının samur omuzu kadar geniş olması, göğsün ayı göğsü kadar olması, olağanüstü bir çocuk dünyaya geldiğini göstermektedir. Gergedanın at sürüleri ve insanları yemesi yine olağanüstü göstergesi olarak ifade edilebilir.

4. Bu parçada kullanılan “ilk sütü emdikten sonra, kırk gün sonra” ifadeleri hangi soruya cevap vermektedir? Siz de bulduğunuz soru ile oluşturulan iki cümle yazınız.

“Ne zaman?” sorusuna cevap vermektedir.

Üç gün önce tatile çıktık.

Biraz sonra ders çalışacağım.

gibi cümleler örnekleri verilecektir.

5.

Bu görselden yola çıkarak aşağıdaki yönergeler doğrultusunda bir parça yazınız.

YÖNERGE:

- Yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- “Savaş, Kahramanlık, vatan sevgisi” sözcükleri kullanılmalıdır.
- Görselde yer alan en az 4 unsura yer verilmelidir.
- Parça en az 35 sözcükten oluşmalıdır.

Yönergeye uygun metin oluşturulmalıdır.